

Církev ke schvalování tzv. Istanbulské úmluvy v ČR

25. 06. 2018 - Představitelé římskokatolické i řeckokatolické církve, Jednoty bratrské, Církev adventistů sedmého dne, Evangelické církve metodistické, Slezské církve evangelické a. v. a Církev bratrská se společným dopisem obrátili na poslance Parlamentu před nadcházejícím rozhodováním o tom, zda-li bude tzv. Istanbulská úmluva závazná i pro ČR. Jsou přesvědčeni o tom, že Úmluva není pro členy Evropské unie potřebná, ani přínosná, neboť všechny státy EU již nyní považují v ní zdůrazněné dodržování lidských práv a svobod za základní charakteristiku svého státu. Právní řád členských zemí je v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a ani ve Smlouvě o Evropské unii nechybí zmínka o tom, že EU je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu či dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Zástupci církví dále upozorňují na ideové a ideologické podhoubí předkládané Úmluvy. Text dopisu zveřejňujeme v plném znění; v příloze naleznete i verzi s poznámkami.

Úmluva Rady Evropy o prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí (Istanbulská úmluva)

Ozýváme se jménem velké lidské rodiny, která s veškerou pokorou a vážností přijala na sebe odpovědnost chránit Evropu, v níž se, po staletích nesvárů a prohřešků proti lidskosti, a tím také proti Bohu, zrodila ušlechtilá myšlenka Evropské unie. Zdůrazňujeme, že inspirací ideje harmonické Evropy je evropský kulturní, náboženský a humanistický odkaz. Mluvíme jménem věřících žen a mužů a dětí, pro které je duchovní rozměr, z něhož evropská civilizace po staletí čerpala, stálou a živou součástí všech rovin života. Trváme na ochraně přirozeného lidství, ochraně principu lásky, soudržnosti a dynamické harmonie. Varujeme před trendy, které stavějí na sváru, rozdělování a hrozbách a které mylně za účinnou prevenci vydávají strach z trestu, apriorní podezíravost a ničím neohraňovanou kontrolu.

Istanbulská úmluva není pro země Evropské unie ani potřebná, ani přínosná.

Všechny země EU považují dodržování lidských práv a svobod za základní charakteristiku svého státu. Jejich právní řád je v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (Řím 4. XI. 1950) a ve Smlouvě o Evropské unii čteme:

„Evropská unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřijetností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů“ (Smlouva o Evropské unii, článek 2).

V současném trestním právu České republiky je zakotvena kriminalizace všech forem násilí, tedy brachiálního, psychického, ekonomického i sociálního, v celém rozsahu. Plný soulad požadavků Úmluvy platí i pro trestní řízení týkající se předmětu Úmluvy. Policejní i justiční orgány jsou si vážnosti a specifik této problematiky vědomy, patří mezi hlavní priority a při jejich procesních řešeních nedochází k systémovým nedostatkům.

Istanbulská úmluva v předloženém znění obsahuje řadu nepřijatelných, pro státy a kulturu Evropy autodestruktivních prvků. Proto vyzýváme, aby komory Parlamentu ČR odmítly ratifikovat dokument, dokud bude jeho součástí:

I. Degradování vztahu mezi mužem a ženou na antagonistické měření sil

Dokument vychází z přesvědčení, že muži v historii uplatňovali násilí s cílem podřídit si ženy, a proto je nutné každé násilí na ženě chápat genderově. Chlapci a muži jsou tu a priori vnímáni jako potenciální pachatelé násilí a sankce proti nim nejsou považovány za diskriminaci. V rozporu se současnými trendy se výslovně zakazují postupy vedoucí ke smíru.

Podobně zjednodušující obraz stál u zrodu lidstvu nebezpečných ideologií a tendenčních výkladů dějin. Zejména postkomunistické země mají úkol varovat před následky aplikování teorie třídního boje do praxe (nepřítele, vykořisťovatele bylo třeba razantně převychovat, nebo zlikvidovat).

Genderová harmonie, tedy rovnost v důstojnosti a uznání v rámci biologické i sociokulturní odlišnosti, je správný cíl, cestou k němu však není represe ani nepřátelské měření sil.

II. Třídění společnosti sobě rovných lidských bytostí na umělé kategorie

Istanbulská úmluva výrazně zasahuje do Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Vedle diskriminace na základě pohlaví se zakazuje diskriminace na základě genderu, sexuální orientace a genderové identity. Když opomineme obecnou nepřehlednost ve výčtu sexuálních orientací, pojem genderová identita není definován vůbec. Příslušnost k případně diskriminované skupině se ve skutečnosti opírá o subjektivní a v čase proměnlivé sebepojetí jednotlivce.

Je nepřípustné, aby takový konstrukt legitimizoval kontrolování společnosti ve všech oblastech a dokonce aby umožnil kohokoliv trestat za to, že v dané chvíli nerozeznal genderovou identitu druhého. Je-li deklarovaným úmyslem Istanbulské úmluvy prevence proti násilí na ženách, musí být především jasné, kdo je tím míněn.

Je zřejmé, že některé neziskové organizace systematicky vyhledávají nové položky do svých seznamů diskriminovaných menšin. Lidská práva a svobody, stejně jako zákaz diskriminace, jsou však také právem většiny.

Tato většina ví, co je biologické pohlaví, a chápe, že určité procento z nás je přitahováno stejným pohlavím. Z běžné praxe víme, co psychologové vědecky zachytili, že muži a ženy se v konkrétních životních situacích projevují v rámci bohaté škály, symbolicky označované anima až animus. Tato dynamika emocí a chování se však nemůže stát principem povinné výchovy dětí a už vůbec ne předmětem kontroly a trestního práva.

III. Programová relativizace sdílených hodnot evropské kultury a jejich předávání dalším generacím

Člověk se může rozvinout v osobnost pouze v prostředí kultury, jejíž hodnoty přijímá, obohacuje a předává dál. Kultura je zárukou společenské soudržnosti. Člověku, který se v životě nemůže s důvěrou spolehnout, že druzí jednají podle společných kulturních vzorců, zůstává jen strach, nejistota a beznaděj.

Evropská kultura prošla vývojem, jehož výsledkem je také zásada zvýšené ochrany žen v nebezpečných situacích a všechny další formy rytířského chování vůči ženám. Extrakt společenských stereotypů, etiketa, považuje ženu za společensky výše postavenou bytost. Společným jmenovatelem všeho je úcta k nezastupitelnému biologickému poslání ženy předávat život.

Odsuzujeme výchovný koncept, který napadá přirozenou touhu člověka po nalezení bio-psycho-sociální jednoty. Ideologie, která popírá nezastupitelnou hodnotu této harmonické jednoty, ničí v člověku schopnost navazovat trvalé a bezvýhradné mezilidské vztahy. Bez nich se člověk stává osamělou a sobeckou bytostí, která nedokáže vytvořit zázemí pro další generaci, a představuje snadnou oběť sil totality a zvěle.

V Praze dne 7. června 2018

Za Církev římskokatolickou: kardinál Dominik Duka, OP, předseda České biskupské konference

Za Církev řeckokatolickou: Mons. Ladislav Hučko, apoštolský exarcha

Za Jednotu bratrskou: Rt. Rev. ThMgr. Jan Klas, biskup Jednoty bratrské

Za Církev adventistů sedmého dne: Mikuláš Pavlík, předseda unie

Za Evangelickou církev metodistickou v ČR: Petr Procházka, superintendent

Za Slezskou církev evangelickou a. v.: Tomáš Tyrlík, biskup SCEAV

Za Církev bratrskou: David Novák, předseda Rady Církve bratrské